

Ježíš byl na poušti čtyřicet dní.

Ježíš byl na poušti čtyřicet dní.

1. NEDĚLE POSTNÍ CYKLU B

Evangelium (Mk 1,12-15)

Duch vyvedl Ježíše na poušť. Byl na poušti čtyřicet dní a byl pokoušen od satana, žil tam mezi divokými zvířaty a andělé mu sloužili. Když byl Jan (Křtítel) uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obráťte se a věřte evangeliu.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Duch vyvedl Ježíše na poušť. Po křtu v Jordánu je Ježíš „pod mocí Ducha“, který má kontrolu nad jeho životem a vede ho „svou silou“. Duch vede Krista na poušť, ne „do pokušení“. Patrně se jedná o poušť judskou, kde působil Jan Křtítel. Kromě toho nesmíme zapomenout, že poušť je místem Božího osvobozujícího příchodu, zkoušky v poslední době, místem přebývání Satana a divokých zvířat.

Byl na poušti čtyřicet dní a byl pokoušen od satana, žil tam mezi divokými zvířaty a andělé mu sloužili. Číslo čtyřicet je častým symbolem plnosti. Vyskytuje se převážně jako časové určení: potopa, zkouška na poušti, Mojžíšovo přebývání na hoře, Eliášův útěk bez jídla. V těchto případech je vždycky přítomné téma postu a/nebo odkázanost na Boží prozřetelnost. Marek se nezmiňuje o Ježíšově postu, ale o službě andělů, takže období strávené na poušti je odkázané na moc Ducha a prozřetelnost Boží (uskutečněnou skrze anděly).

Ježíš je pokoušen od Satana (toto semitské jméno znamená „nepřítel“). Nemluví se o „výsledku boje“, i když se implicitně předpokládá Ježíšovo vítězství. Zatímco pokušení u Matouše a Lukáše navazuje na Izraelovo putování pouští, Marek zasazuje své vyprávění spíš do ráje, jak napovídá zmínka o divoké zvěři a andělech.

Divoká zvířata činí z pouště ještě více prostředí člověku nebezpečné. Avšak Markova formulace naznačuje pokojné soužití. Takový vztah se nalézá jen na začátku stvoření před pádem do hříchu. Nacházíme tedy obraz znovuoobnoveného stvoření na konci časů, jakýsi „návrat do původního ráje“. A on, Ježíš, ráj neprohrál podruhé. Markův text nás navádí k typologii Adam-Kristus (Adam předobraz Krista). Zatímco Satanovo pokušení a vítězství nad Adamem znamenaly vzájemné nepřátelství ve stvoření, vítězství Ježíše, znamená smíření a obnovení narušených vztahů. Motiv "obnoveného ráje" odlišuje Markovo podání od Matoušova a Lukášova. Marek navíc přidává zmínku o pokoušení od Satana takřka mimochodem a soustřeďuje se přitom

spíš na pobývání na poušti. Ze sledu úryvků „o křtu“ a „o pokušení na poušti“ nám vysvětluje i pareneze (ponaučení): katechumen (křesťan) nemá ztratit ze zřetele, že i po křtu zažije pokušení, která ho budou odvádět od započaté cesty.

Když byl Jan (Křtitel) uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium. Ježíš začíná své působení poté, co Jan Křtitel „opouští scénu“. Jeho uvěznění je v řečtině vyjádřeno slovesem „být vydán“ – stejné sloveso se používá pro označení Ježíšova utrpení, jeho „vydání do rukou lidí“ (9,31; 10,33; 14,41). Mezi jejich osudy vidíme tedy určitou paralelu. Evangelium Boží zde znamená „evangelium o Bohu“, o jeho kralování, jak napovídá následující verš.

Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obráťte se a věřte evangelium. Díky tomu, že se naplnil čas, je už teď Boží království přítomné – mocná Boží přítomnost, která přináší svobodu a život. Nadešel tedy „zvláštní čas“, „kairos“ určený Bohem. Nastává nová epocha v historii lidstva: není důvod čekat na něco „dalšího“, mimořádného.

V Kristu se naplňuje Iz 52,7. Ježíš je ten dlouho očekávaný posel, který hlásá dobré poselství o tom, že Bůh kraluje – Bůh vzal život Izraele a potažmo všech lidí do svých rukou. Už nebude panovat „Zlý, nemoc, smrt“, ale Bůh. „Bůh kraluje“ tedy znamená, že je vládcem Bůh – a jakožto vládce je také vysvoboditel, dárce života. Toto království se přiblížilo – dosud však nezazářilo ve své skvělosti (viz podobenství o růstu království, kap. 4). Je přítomné už teď, avšak skryté: proto je třeba uvěřit v jeho přítomnost.

SHRNUTÍ

V osobě Ježíše Krista skutečně přichází Boží království. To se ukazuje nově nastolenou harmonií mezi člověkem a „divokými zvířaty“, podobně jako v ráji (Gn 2; Iz 11). Nový Adam přináší pokoj a soulad narušený hříchem starého Adama. Přemáhá „království satana“, a tak může přinášet „Boží království“. Boží vláda, čili Boží přítomnost v moci a síle, je teď mimořádným způsobem blízko lidem. Klíčem ke vstupu do tohoto království pokoje je obrácení. Takové obrácení znamená obrat od sebe k Bohu, od sebedůvěry k víře v Ježíše Krista, od vlastních cest k cestám evangelia.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

I my můžeme být někdy pokoušeni – abychom například dělali něco, co se nesmí, nebo něco jiného než to, co bychom právě měli dělat. Zkusme si uvědomit: „Je tu pokušení, ale já chci, Pane, dělat to, co chceš ty!“ Pamatujme na to, že vždycky můžeme Ježíše poprosit o pomoc.

Starší:

Ježíši na poušti scházelo jídlo i základní pohodlí. Nám také občas jistě něco schází, nebo nám něco vadí. Zkusme přijmout skutečnost, že život je někdy jiný, než bychom si představovali, a můžeme za to i Bohu poděkovat.

Zkusme si

Mladší i starší

Ježíš byl na poušti pokoušen. Zamysli se, jaká tři pokušení jsou pro tebe v této chvíli největší.

- Vezmi si list tmavšího barevného papíru (vyber si barvu, která se ti hodně nelíbí) a světlou tužkou nebo pastelkou na něj tato pokušení napiš nebo nakresli. Pokud se ti během týdne povede některé z nich překonat, příslušnou část papíru odstřižni a zahod', nebo přelep světlým papírem. Papír, který takto změní barvu, nebo kterého se zbavíš, ti ukazuje, že i ty dokážeš pokušení s Ježíšovou pomocí překonat. Tuto aktivitu můžete zkusit i společně při katechezi nebo výuce náboženství; váš učitel nebo katecheta může tmavé papíry připravit a vyzkoušet překonávání pokušení spolu s vámi. V dalším týdnu si můžete říci, jak se vám všem dařilo.
- V druhé části dnešního evangelia čteme důležitá slova, která Ježíšův úkol vystihují a která také slyšíme jednou do roka při liturgii.
  - Vyluštěte osmisměrku na následující straně a zopakujte si, která to jsou!
  - Víš, který den v roce tato slova v kostele uslyšíš?

O		Í	N	E	Š	U	K	O	P	O	B
N	A	T	A	S	K	Á	M	E	N	B	R
N	Á	P	G	A	Ť	Č	A	S	T	R	E
S		E	A	A	N	D	Ě	L	É	Á	S
K	R	Á	L	O	V	S	T	V	Í	C	L
V	A	V	I	Ě		Ř	J	T	E	E	U
Í	E	D	L	V	H	Ů	B	E	A	N	Ž
R		E	E	D	U	C	H	N	Ž	Í	B
A	G	N	A	S	L	Á	V	A	E	Í	A
N	J	A	N	Z	V	Í	Ř	A	T	A	Š
Y	P	Ů	S	T	Ť	Š	U	O	P	L	
S	I	T	E	C	I	Ř	Y	T	Č		U

ANDĚLÉ
 BŮH
 ČAS
 ČTYŘICET
 DEN
 DUCH
 GALILEA
 JAN
 JEŽÍŠ
 KÁMEN
 KRÁLOVSTVÍ

OBRÁCENÍ
 PÁN
 POKUŠENÍ
 POUŠŤ
 PŮST
 SATAN
 SLÁVA
 SLUŽBA
 SYN
 VÍRA
 ZVÍŘATA

1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

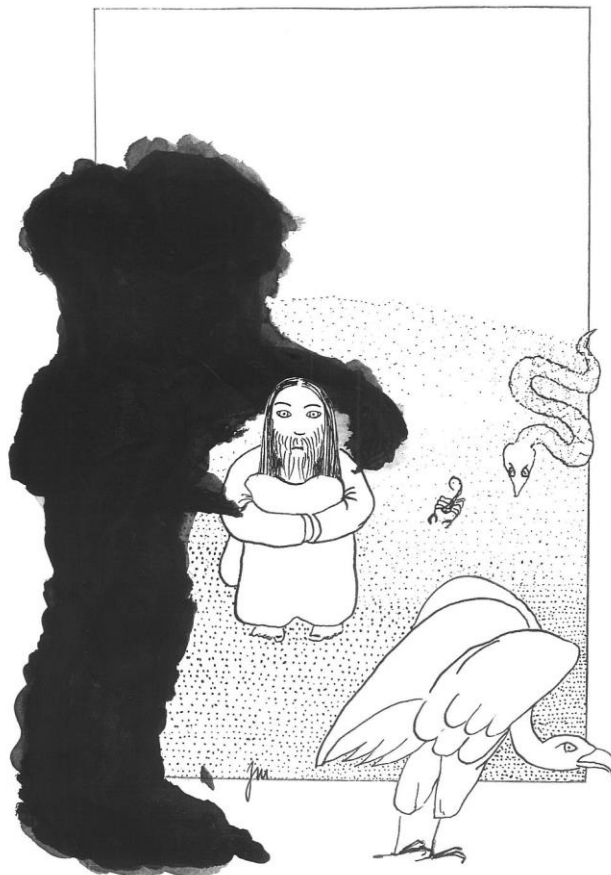
1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

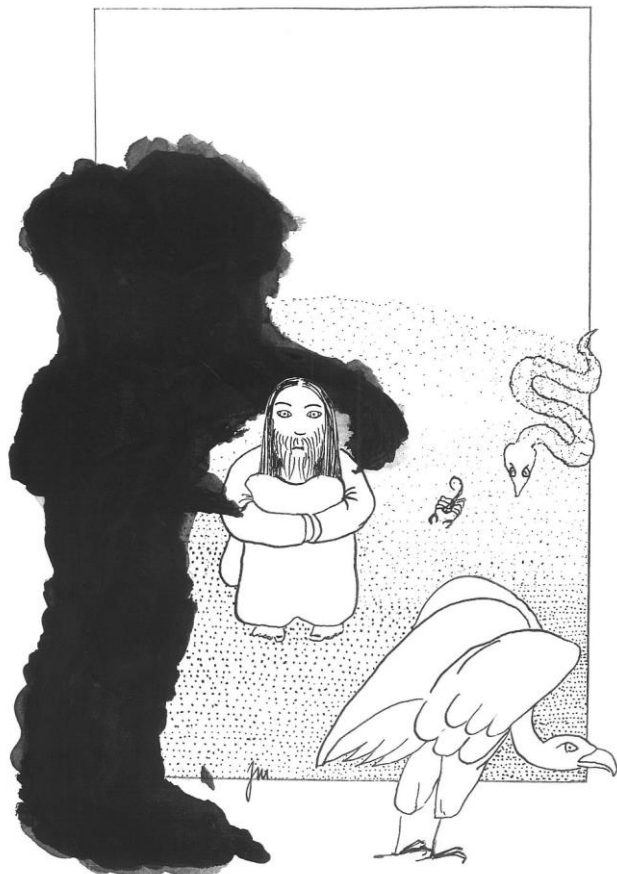
1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

1. neděle postní cyklu B
Mk 1,12-15

